

Laboratorij za načrtovanje integriranih vezij

Univerza *v Ljubljani*
Fakulteta *za elektrotehniko*

Digitalni Elektronski Sistemi

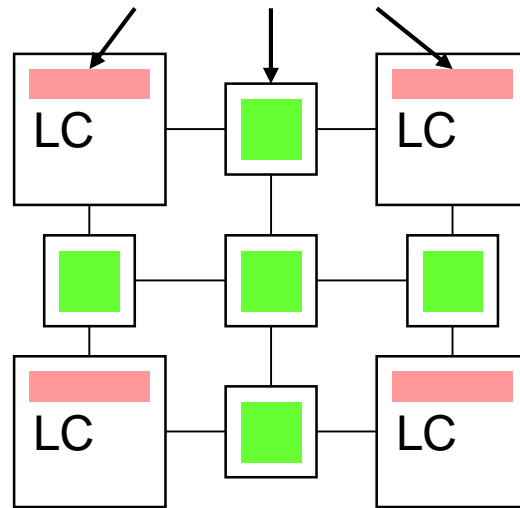
Programirljiva vezja in mikro-programiranje

programirljiv sekvenčni stroj, mikrosekvenčnik

Programirljiva vezja / mikroprocesorji

▶ programirljivo vezje

- ▶ programski biti določajo strukturo (konfiguracijo)

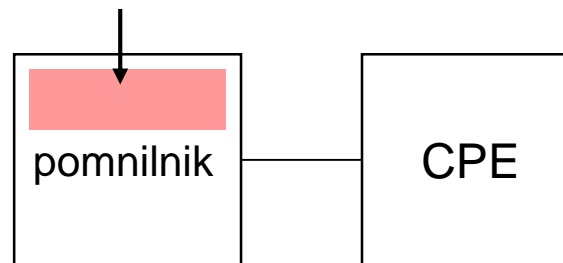
delovanje logičnih celic (LC)

povezave znotraj LC

povezave v povezovalni mreži

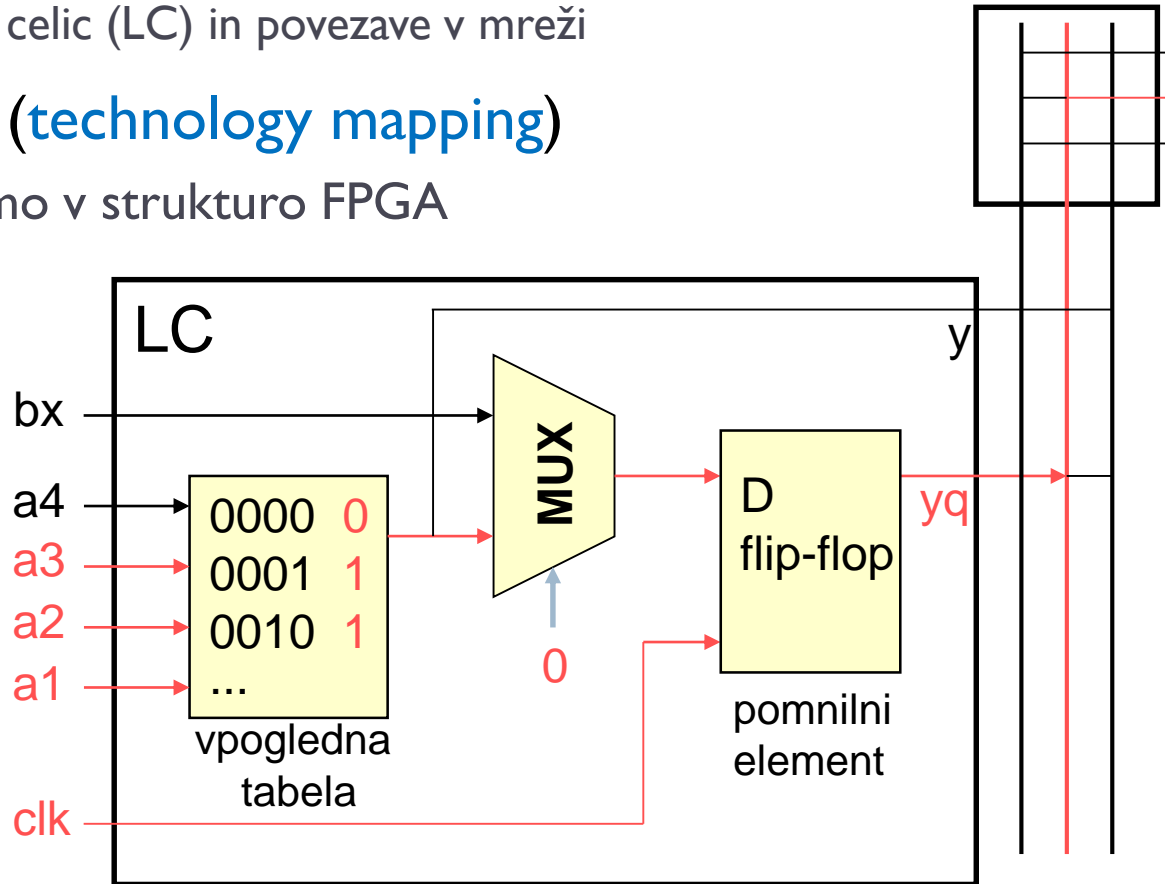
▶ mikroprocesor

- ▶ program določa ukaze, ki jih CPE izvaja

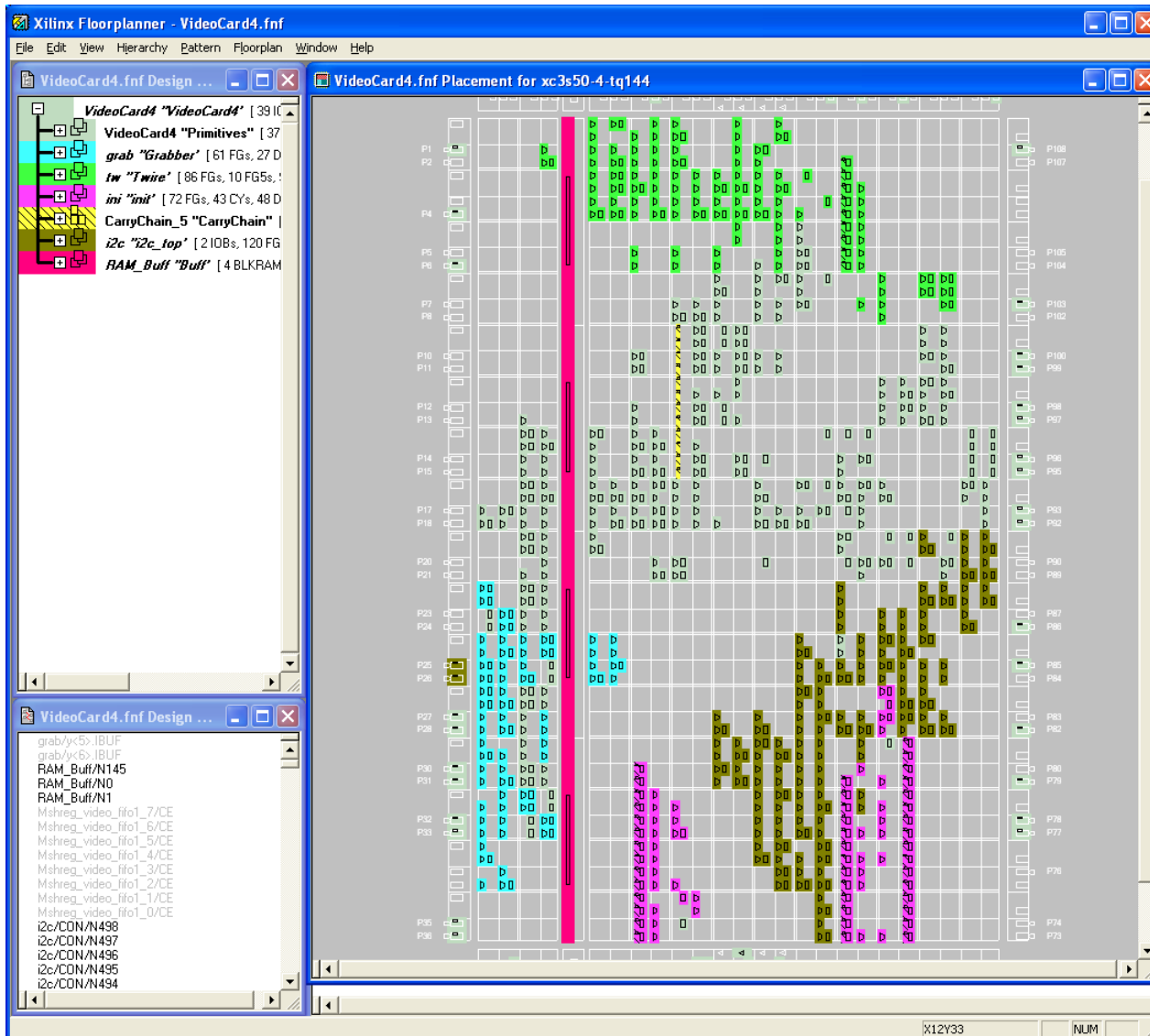

Podrobnejša zgradba FPGA

- ▶ pri programiranju (**configuration**) vpišemo vrednosti v konfiguracijski RAM
 - ▶ določa delovanje logičnih celic (LC) in povezave v mreži
- ▶ tehnološka preslikava (**technology mapping**)
 - ▶ digitalno vezje preslikamo v strukturo FPGA
- ▶ logična celica
 - ▶ LUT, MUX, DFF
 - ▶ prenosna logika
 - ▶ dodatne funkcije

Tehnološko preslikano vezje

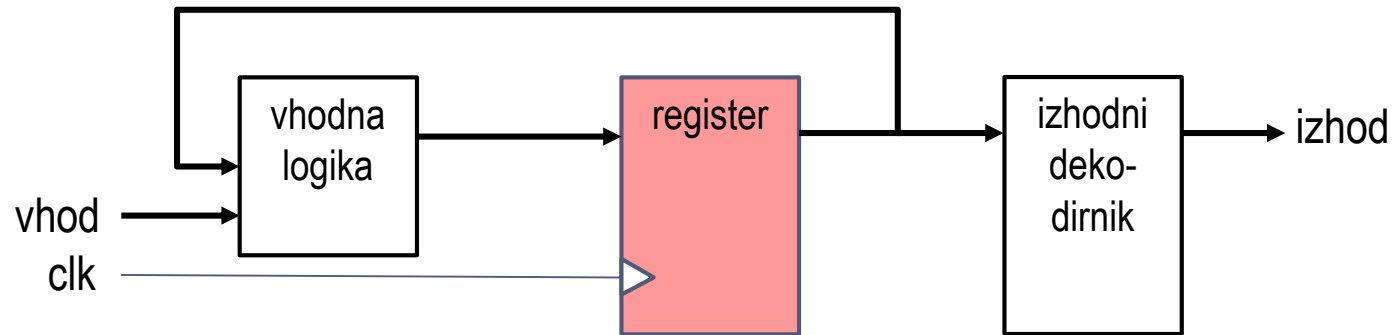
Načrt FPGA (floorplan)

- rezultat avtomatične preslikave
- načrtovanje vezja poteka na višjem nivoju

xc3s50 tq144
500 tabel (LUT)
280 D flip-flopov
8 kB DPRAM
~ 270k vrat ASIC

Sekvenčni stroj v programirljivem vezju

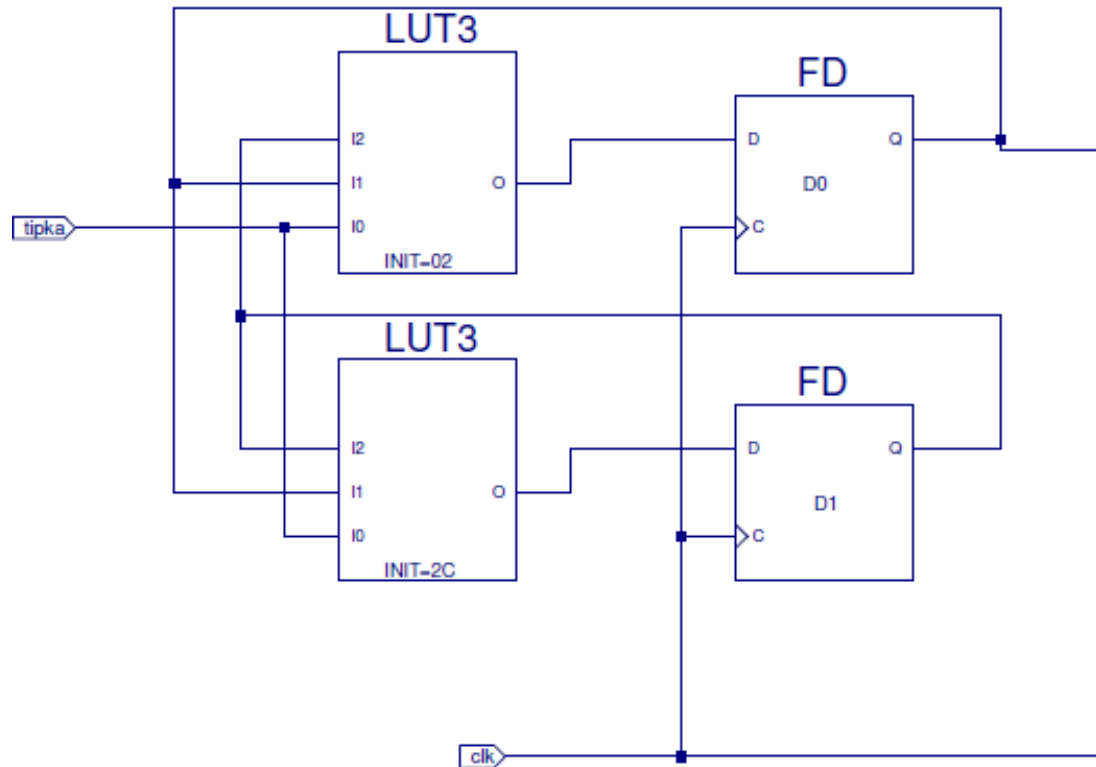
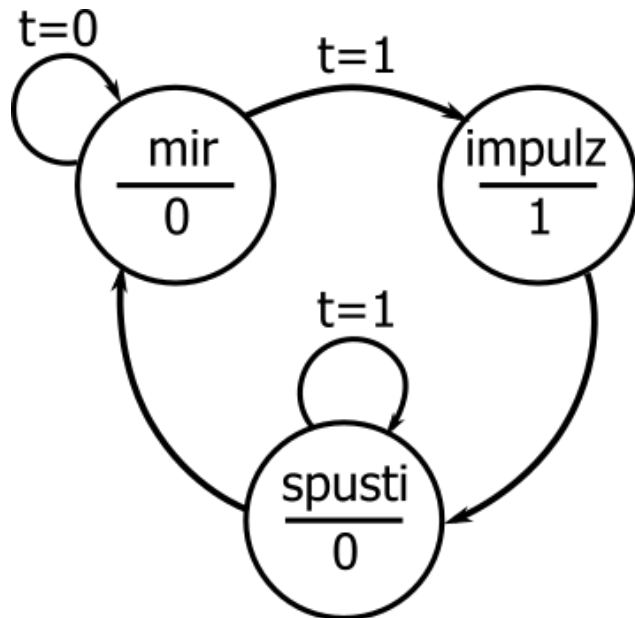
- ▶ Sekvenčni stroj vsebuje n-bitni register za 2^n stanj

- ▶ Kombinacijska logika v povratni vezavi določa prehode stanj
 - ▶ logika je v vezju FPGA narejena s tabelami (LUT)
- ▶ Če naložimo novo vsebino tabel, spremenimo delovanje vezja !
 - ▶ v vezju FPGA imamo "programirljiv sekvenčni stroj", kjer za spremembe prehodov stanj ni potrebno razviti nove vezje

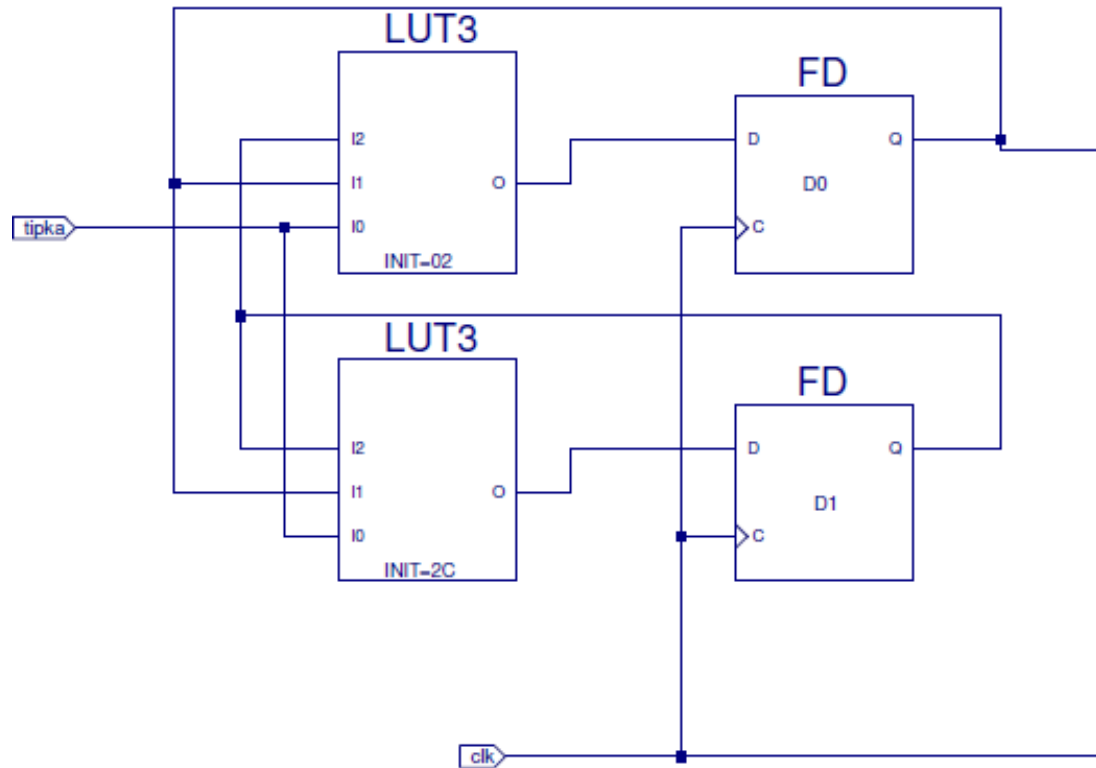
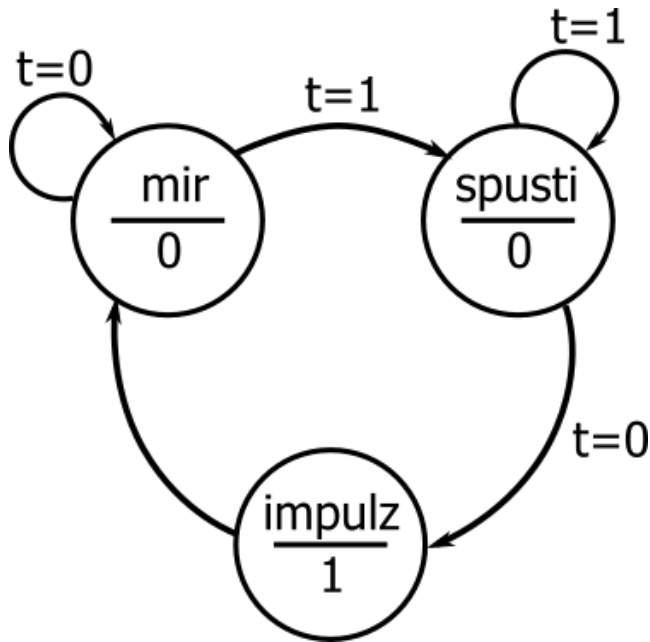
Primer: sekvenčni stroj za detekcijo tipke

- ▶ Vsebina vpoglednih tabel (LUT) določa prehajanje stanj
 - ▶ ob pritisku tipke naredi impulz dolžine ene periode ure, nato počaka da tipko spustimo

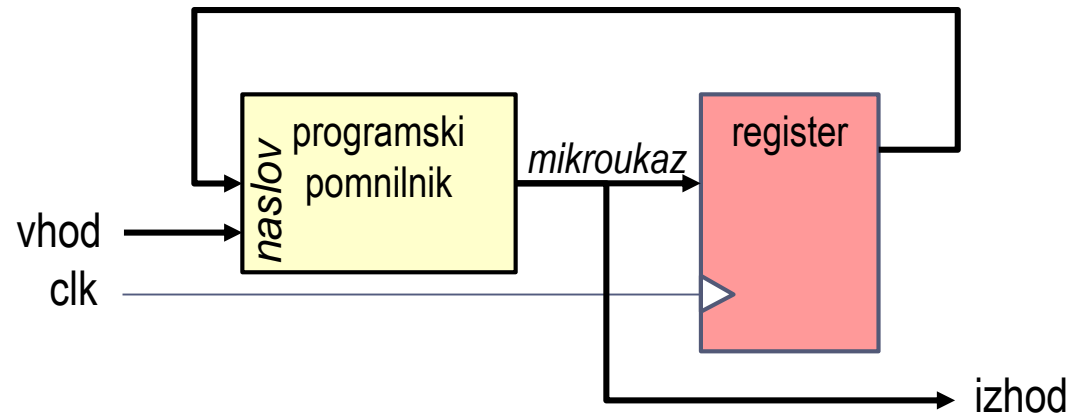
Primer: sekvenčni stroj za detekcijo tipke (2)

- ▶ Ob spremembi pogojev za prehod, se ne spremeni zgradba vezja, ampak le vsebina LUT
- ▶ zazna pritisk tipke, počaka, da tipko spustimo in naredi impulz

Mikro-programirano sekvenčno vezje

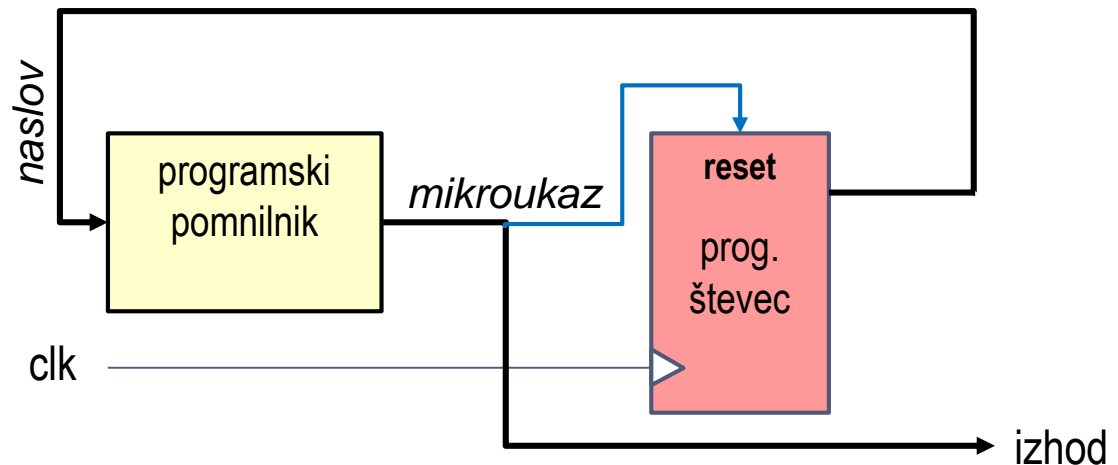
- ▶ Sekvenčni stroj narejen s tabelami je mikroprogramiran - **mikrosekvenčnik**
 - ▶ *mikroprogramirano vezje* ima krmilne vrednosti shranjene v programskem pomnilniku
- ▶ *mikroukazi* so besede v pomnilniku
- ▶ *mikroprogram* je zaporedje *mikroukazov*
- ▶ v *programski pomnilnik* vrste RAM lahko vpisujemo *mikroukaze*

Mikrosekvenčni s programskim števcem

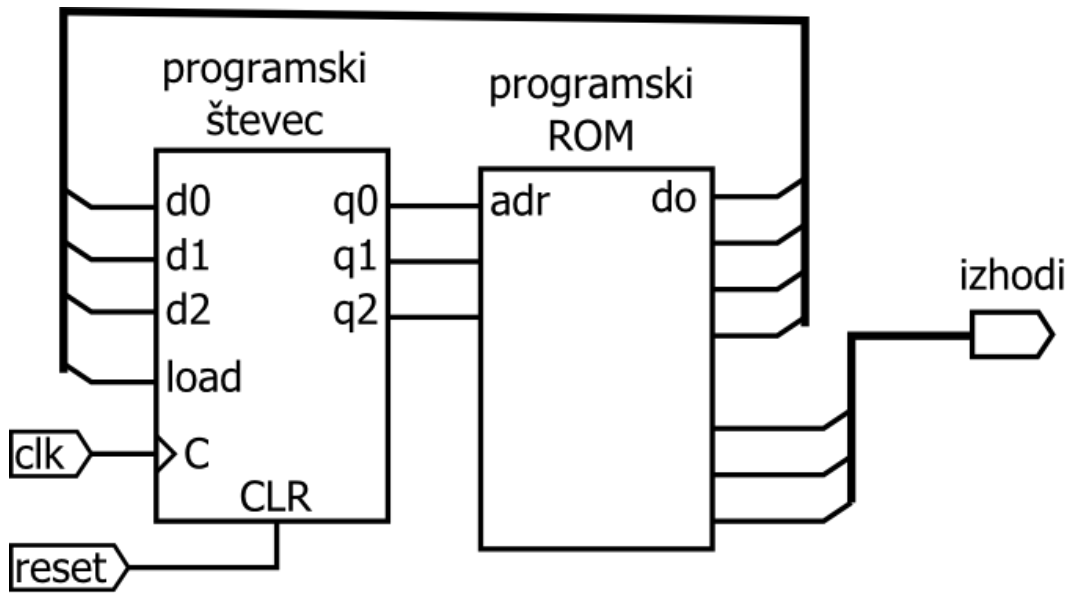
- ▶ Register nadomestimo s števcem, ki avtomatsko povečuje naslov
 - ▶ izvedba diagramov z enim samim zaporedjem (sekvenco) stanj
 - ▶ zaporedje se izvaja ob uri (ni krmilnih vhodov)
- ▶ Npr. izhod vezja se spreminja v zaporedju: 100, 110, 001, 001, 010
 - ▶ zapredje določa števec
 - ▶ en bit mikroukaza je reset števca

naslov	mikroukaz
000	0 100
001	0 110
010	0 001
011	0 001
100	1 010
101	x xxx
111	x xxx

Mikrosekvenčnik s skočnimi ukazi

- ▶ Programski števec naloži nov naslov, kar omogoča izvedbo skokov
 - ▶ algoritmi, ki nimajo vseh mikroukazov v zaporedju
 - ▶ mikroukaz vsebuje naslov, signal za nalaganje (load) in izhod
- ▶ Primer: semafor z zaporedjem: 010, 000, 010, 000, 100, 110, 001, 010, 100, 110, 001, 010...

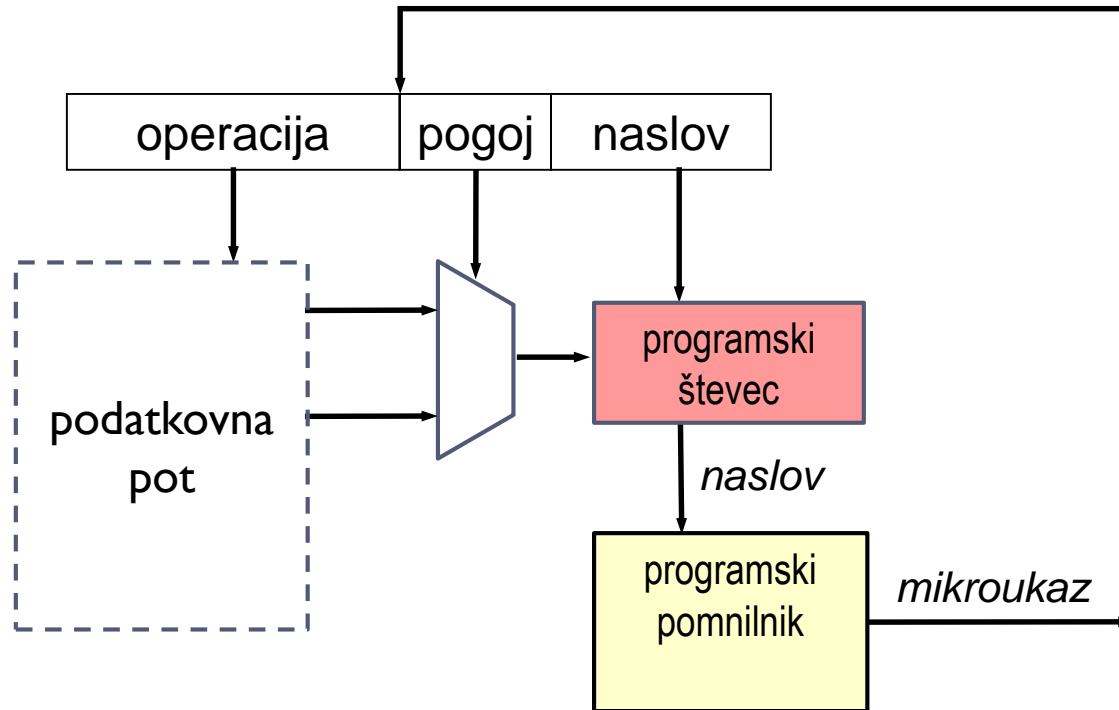
adr	d3:d0	load	izhod
000	0 0 0	0	0 1 0
001	0 0 0	0	0 0 0
010	0 0 0	0	0 1 0
011	0 0 0	0	0 0 0
100	0 0 0	0	1 0 0
101	0 0 0	0	1 1 0
110	0 0 0	0	0 0 1
111	1 0 0	1	0 1 0

skok

rdeča / zelena
rumena

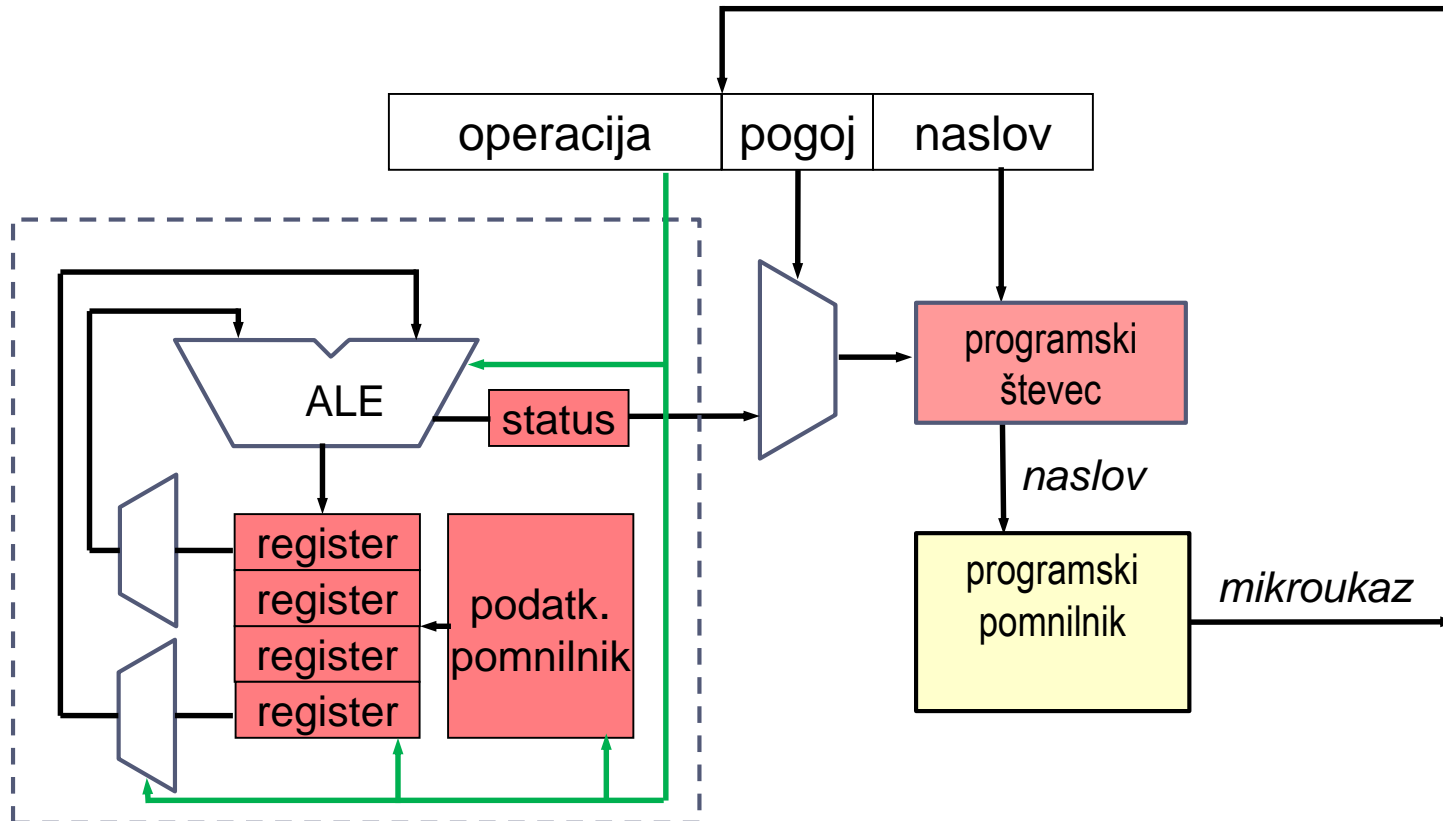
Mikrosekvenčni in podatkovna pot

- ▶ Operacije krmilijo podatkovno pot
 - ▶ mikroukaz razdelimo na operacijo, pogoje (za skok) in naslov

Mikroprogramirana krmilna (procesna) enota

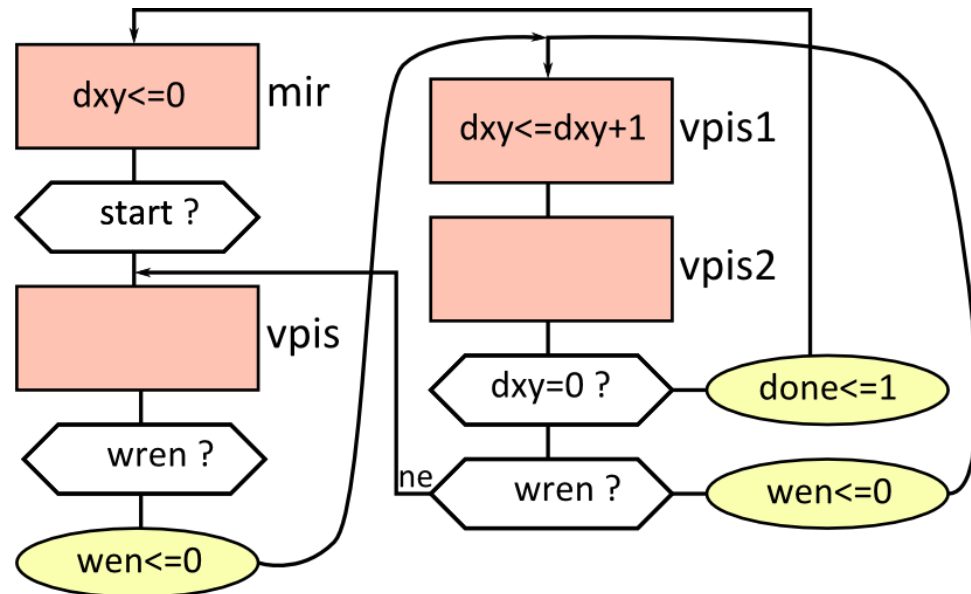
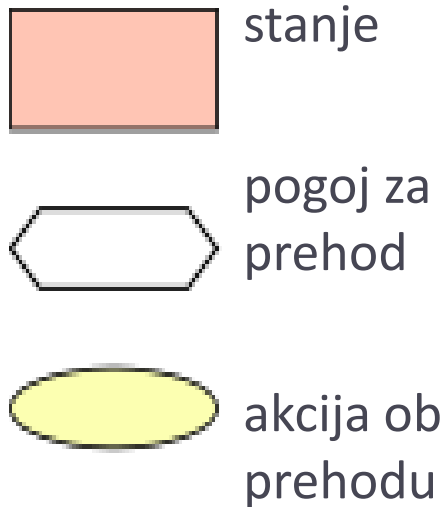
- ▶ Podatkovna pot izvaja registrske (mikro)operacije
 - ▶ vsebuje registre, aritmetično-logično enoto(ALE), podatkovni pomnilnik

Primer: sekvenčno vezje krmilne enote

- ▶ Algoritem opišem z ASM = **Algorithmic State Machine**
 - ▶ določimo prehajanje stanj in podatkovne operacije
- ▶ Npr. krmilna enota za risanje kvadrata 8x8 (Pixel)

▶ Simboli ASM:

Načrtovanje mikroprogramirane enote

- ▶ Stanje določa programski števec
- ▶ Števec dxy je v registru A na podatkovni poti
- ▶ Določimo obliko mikroukazov:

izhod	operacija	pogoj za skok	naslov
-------	-----------	---------------	--------

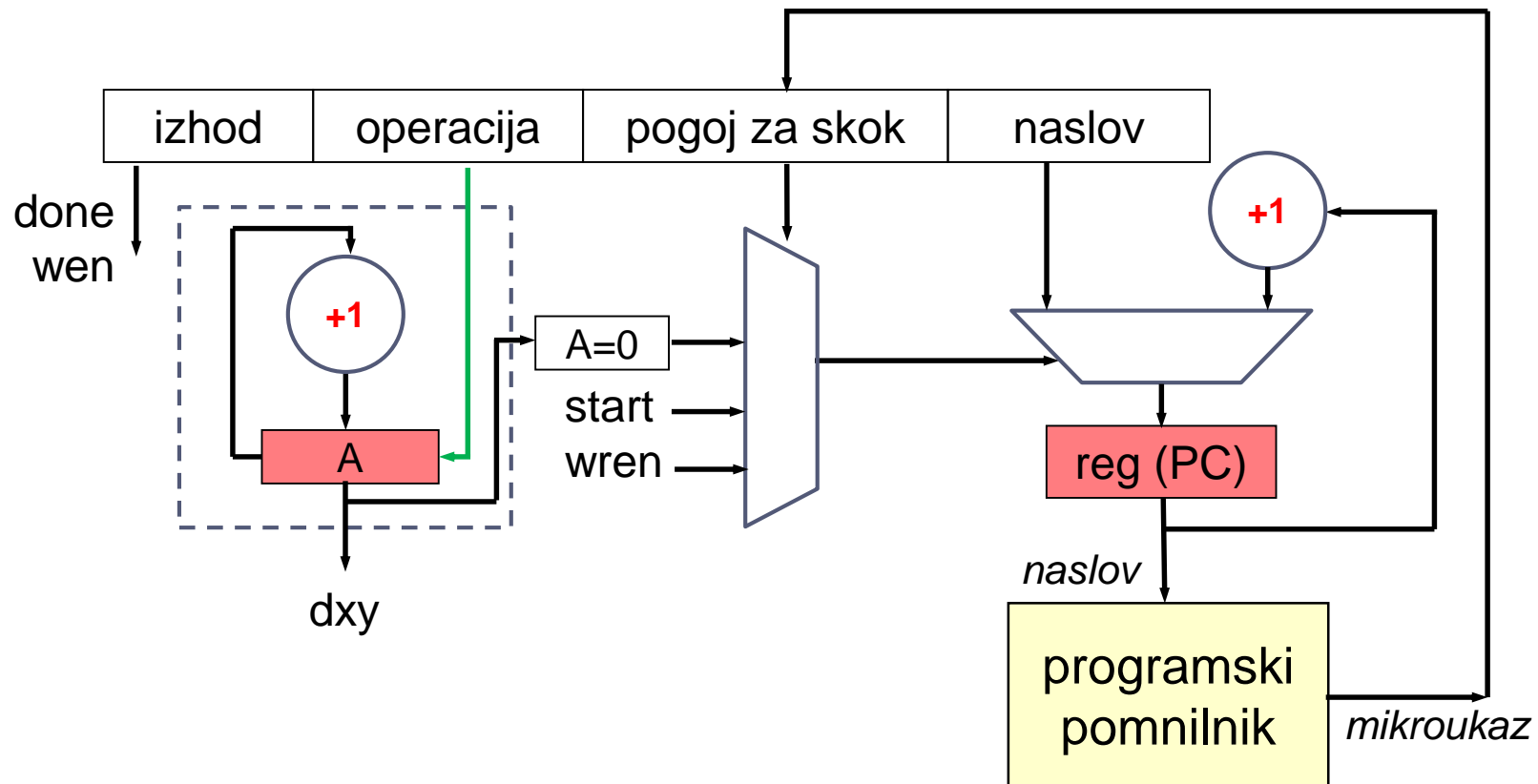
- ▶ 00, ni operacije
- ▶ 01, $A \leq 0$
- ▶ 10, $A \leq A+1$

- ▶ 1000, brezpogojni skok
- ▶ 0100, skok ob $A=0$ (zero)
- ▶ 0010, skok ob $wren=0$
- ▶ 0001, skok ob $start=0$

done, wen

Shema mikroprogramirane enote

- ▶ Podatkovna pot vsebuje register A (dxy)
 - ▶ operaciji: $A \leq 0$, $A \leq A+1$
- ▶ Izhod: done, wen

Kodiranje mikroprogramirane enote

- ▶ deklaracija pomnilnika

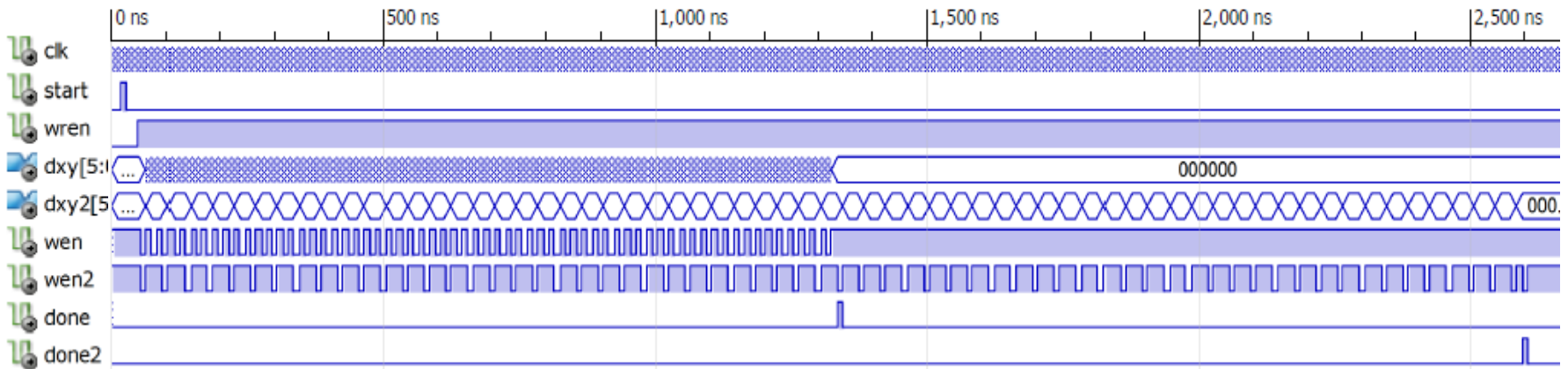
```
type mem is array(0 to 7) of std_logic_vector(10 downto 0);  
signal m: mem := (  
    B"01_01_0001_000", -- (0) a<=0, jmp 0 if start=0  
    B"01_00_0010_001", -- (1) jmp 1 if wren=0  
    B"00_10_0000_000", -- (2) a<=a+1, wen<=0  
    B"01_00_0100_110", -- (3) jmp 6 if a=0 (zero)  
    B"01_00_0010_001", -- (4) jmp 1 if wren=0  
    B"01_00_1000_010", -- (5) jmp 2  
    B"10_00_1000_000", -- (6) jmp 0, done<=1
```

- ▶ opis vezja

```
if rising_edge(clk) then  
    if inst(8 downto 7)="01" then a <= "000000";  
    elsif inst(8 downto 7)="10" then a <= a + 1;  
    end if;  
  
    if inst(6 downto 3)="1000" or  
        (inst(6 downto 3)="0100" and zero='1') or ... then  
        pc <= unsigned(inst(2 downto 0));  
    else  
        pc <= pc + 1;
```


Primerjava obeh izvedb

- ▶ Primerjava časovnih potekov na simulaciji
 - ▶ ASM cca. 2x hitrejši od procesne enote

- ▶ Kodiranje v jeziku VHDL
 - ▶ cca. 90 vrstic kode za opis obeh vezij
 - ▶ 2 notranja signala (ASM) in 6 signalov za procesor
- ▶ Velikost vezja
 - ▶ ASM zasede 25 LUT in 12 DFF
 - ▶ Procesor zasede 19 LUT in 9 FF

Povzetek

- ▶ Kaj se zgodi ko naložimo program v mikroprocesor in ko naložimo program v programirljivo vezje (FPGA) ?
 - ▶ kaj predstavljajo programski biti ?
- ▶ Opiši izvedbo sekvenčnega stroja v programirljivem vezju.
- ▶ Opiši mikroprogramirano sekvenčno vezje (mikrosekvenčnik).
 - ▶ Kateri gradniki sestavljajo mikrosekvenčnik.
 - ▶ Opiši kakšen primer.